

## Dino Buzzati



## ITALIA

Dino Buzzati s-a născut la 16 octombrie 1906 la San Pellegrino, în apropiere de Belluno și a decedat în 1972 la Milano.

Deși întreaga sa viață scriitoricească a trăit-o în umbra lui Kafka („De când am început să scriu, Kafka a fost crucea mea. Nu a existat nici o povestire, nici un roman, nici o scriere în care să nu fie depistate asemănări, imitații sau chiar plagiate ce-l vizau pe scriitorul din Boemia...”), originalitatea și rafinamentul buzzatian sunt de necontestat. Este un scriitor care s-a situat întotdeauna pe lama subțire, cu dublu tăiș, dintre real și ireal.

În lunga sa călătorie pornită și plănuită în pădurea și în munții copilăriei din „Il segreto del bosco vecchio” („Secretul pădurii bătrâne”) și sfârșită sub soarele neîndurător al deșertului și destinului din „Il deserto dei Tartari” („Deșertul Tătarilor”) – 1940, tot ceea ce atingea Buzzati devenea un amestec subtil între „a fi” și „a nu fi”.

Prozele scurte publicate în volumul „Boutique-ul misterului” („La boutique del mistero”) – 1968, cuprind în nucleu romanele sale.

Buzzati rămîne, după părerea mea, poate cel mai interesant însoțitor, prieten, sfătuitor pe care orice intelectual și l-ar dori.

## Sfârșitul lumii

Într-o dimineață, pe la ora zece, un pumn imens se ivi pe cerul de deasupra orașului. Pumnul se deschise încet, încet, luând forma unei mâini ce rămase locului, imobilă, asemeni unui uriaș semn al pierzaniei.

Părea de piatră și nu era de piatră, părea de carne și nu era, la un moment dat părea făcută din nori și totuși nor nu era. Era Dumnezeu, și sfârșitul lumii. Un talaz de șoapte transformat apoi în muget și urlat alergă din cartier în cartier, pînă deveni un singur glas compact, teribil, ce se ridica asemeni unui vârtej spre înalt.

Luisa și Pietro ședeau într-o piațetă încălzită de soarele dimineții, înconjurată parțial de grădini și de clădiri fanteziste.

Doar în cer, la o înălțime de necuprins, rămânea suspendată mâna.

Ferestrele se deschideau cu zgomot, în strigătul de chemare și spaimă, în timp ce urlatul inițial al orașului se potolea încet, încet. Tineri, doamne în ținută neglijentă se iveau la geamuri spre a vedea apocalipsa.

Oamenii ieșeau din case alergând, simțeau nevoia să se miște, să acționeze cumva, oricum. Nu știau încotro să o apuce.

Luisa izbucni într-o criză de plâns: „Știam”, bălbăia ea printre sughituri, „că avea să se sfârșească așa... și nu în biserică, nu în rugăciune... nici nu-mi păsa, nici nu-mi păsa și iată că acum... Simțeam eu că avea să se sfârșească așa!...”

Ce ar fi putut oare să mai zică Pietro pentru a o consola? Începu și el să plângă ca un copil. Cu toții, în special femeile, aveau ochii în lacrimi.

Doar doi călugări, doi bătrâni sprinteni, își continuau drumul mulțumiți și fericiți: „Gata, s-a zis acum cu șmecherii!” spuneau ei veseli, mergând în pas săltat, privindu-i în față pe trecătorii cei mai înstăriți. „Ați încetat să mai faceți pe deșteptii, nu-i așa? Acum suntem noi cei deșteptii” (și râdeau pe înfundate). „Noi cei proști, noi cei considerați cretini! Acum se vede cu adevărat cine a fost mai deștept.” Veseli ca doi școlari, treceau prin mijlocul gloatei din ce în ce mai mari. Oamenii se uitau la ei cu ranchiună, neavând curajul să reacționeze.

Dispăruseră deja de vreo două minute pe o stradă lăturalnică, când un domn, ca trezit deodată din somn, începu să alerge în urma lor. Simțea că a lăsat să-i scape o ocazie prețioasă. „Pentru Dumnezeu!” striga el, lovindu-se peste frunte, „și când te gândești că m-aș fi putut spovedi.” „La naiba!”, îl susținea un altul, „ce tâmpiți am fost! Să-i avem atât de aproape și să nu profităm!”

Dar cine i-ar mai fi putut ajunge pe sprintenii călugări?

Femei și bărbați înfumurați se întorceau de la biserică, blestemând dezamăgiți și descurajați. Se zvonea cum că duhovnicii cei mai renumiți nu mai erau de găsit. Probabil fuseseră deja angajați de industriașii bogați, de persoanele cu poziție socială înaltă.

În mod ciudat, banii exercitau încă o atracție foarte puternică, în ciuda faptului că era sfârșitul lumii. Poate fiindcă se mai spera într-un răstimp de câteva minute, de câteva ore sau măcar de o zi sau două. În ceea ce-i privea pe duhovnici, bisericile gemeau de lume, încât nu exista nici cea



• Împreună cu Luciano Chailly

mai mică șansă să pătrunzi în ele. Se vorbea de incidente grave petrecute tocmai din cauza îmbulzelii excesive, sau de escroci travestiți în preoți care își ofereau serviciile de spovedanie la domiciliu, în schimbul unor prețuri fabuloase.

Contrar acestei stări de spirit, cuplurile tinere se desprindeau din mulțime și, fără nici o urmă de jenă, se întindeau pe iarbă, pe locurile verzi din grădini, ca să mai facă dragoste încă o dată, poate pentru ultima oară. Între timp, mâna din cer lua culoarea pământului, deși soarele strălucea. Acest fapt înspăimânta și mai tare.

Începu să se răspândească zvonul catastrofei iminente, unii susțineau că totul avea să se sfârșească înainte de prânz.

În acest răstimp, în eleganta lojă a unei clădiri, situată puțin deasupra nivelului străzii (lojă la care se putea accede pe două rânduri de scări sub formă de evantai), fu zărit un preot tânăr. Cu capul băgat între umeri, se plimba în sus și în jos nervos, preocupat, de parcă i-ar fi fost teamă să se îndepărteze de locul acela.

Era ciudat să vezi un preot, la acea oră din zi, într-o casă somptuoasă și locuită de curtezane.

„Un preot! un preot!” se auzi un strigăt de nu se știe unde. Cu o viteză fulgerătoare, mulțimea reuși să pună mâna pe el, înainte ca acesta să aibă timp să fugă.

„Spovedește-ne, spovedește-ne!” țipau toți. Preotul păli. Îl duseră cu forța într-o firidă a lojei care, printr-o coincidență uimitoare, semăna mult cu un amvon.

Zeci de femei și bărbați se înghesuiau, împingându-se, îmbrăcându-se, cățărându-se pe ornamentele în relief ale clădirii, escaladând stâlpii și balustrada, fiindcă în fond înălțimea nu era mare.

Preotul începu să spovedească. La repezeală asculta confidențele obositoare ale necunoscuților (care nu-și mai făceau griji că sunt auziți și de către ceilalți). Înainte ca ei să fi terminat ceea ce aveau de spus, făcea superficial semnul crucii deasupra capetelor lor, absolvindu-i de păcate. Apoi trecea imediat la următorul păcătos. Și cîți mai erau încă! Preotul privea în jurul său înspăimântat, măsurând din ochi valul crescând de păcate pe care trebuia să le șteargă.

Cu mari eforturi, Luisa cea pomenită mai sus, împreună cu Pietro, își făcură drum pînă în apropiere, câștigându-și astfel un loc și reușind să se facă ascultați. „Nu mă duc niciodată la slujbe, spun minciuni...” striga disperată tânăra fată, temându-se că nu va avea timpul să mărturisească tot, într-o frenezie a umilinței, „și apoi, am comis toate păcatele ce există... puteți să le puneți pe toate... Și nu din frică am venit aici, vă rog să mă credeți, ci pentru că vreau să fiu, să ajung, lângă Dumnezeu, vă jur că...”. Era convinsă de propria sa sinceritate. „Ego te absolvo...” murmură preotul și trecu să-l asculte pe Pietro.

Dar o anxietate teribilă creștea în oameni. Unul întrebă: „Cât timp a mai rămas pînă la Judecata de Apoi?” Un altul, bine informat, răspunse, uitându-se la ceas: „Zece minute”.

Preotul îl auzi și instantaneu încercă să se retragă. Dar mulțimea nesătulă îl reținu cu forța. El deveni febril și era evident că talazul confesiunilor se transformase într-un murmur confuz, fără sens. Desena în aer semnul crucii superficial, mecanic, la infinit, și repeta: „Ego te absolvo!...”

„Opt minute” informă o altă voce din mulțime. Preotul tremura, era cuprins de frisoane, dădea din picioare ca un copil mofturos și nerăbdător. „Dar eu? dar eu?” începu să imploră disperat.

Blestemații aceia îi răpeau posibilitatea de a-și salva sufletul. Să-i ia naiba pe toți câți erau. Dar cum să scape? Cum să facă pentru el însuși ceva? Îi venea să plângă. „Dar eu, dar eu?” întreba, implora miile de postulanți lacomi de Paradis.

Însă nu exista nimeni, nici unul dispus să-l bage în seamă și pe el.

Traducere și prezentare de  
Sânzâiana MUREȘEANU



Apare cu sprijinul  
Ministerului Culturii  
și Cultelor

### REDACȚIA

Sergiu ADAM (redactor șef),

Ștefan RADU (secretar general de redacție),

Daniel-Ștefan POCOVNICU, Vasile SPORICI

• Revistă editată de Consiliul Județean Bacău •  
• Redacția: str. Caișilor nr. 7 • tel/fax: 034-112497 •

Manuscrisele reținute se publică în ordinea necesităților redacționale.

Materialele nepublicate nu se restituie.

### Tipar executat la

PESO INVEST Bacău

Cititorii din străinătate se pot  
abona prin RODIPET.

Poziția în Catalogul

Presei Interne: 4009

• ISSN 1221-5813 •

• Comandă de stat •